

for at genrejse Den sjællandske Bondestands Sparekasse, til denne Sparekasse alene, saa at de ikke kom til at gælde for de øvrige Sparekasser. Men derom har den højtærede Indenrigsminister jo udtalt sig, saa jeg behøver ikke at gaa i Detail her, det angaar jo Tillæget til Sparekasseloven, og den højtærede Indenrigsminister er jo villig til at forhandle om det.

Der blev af det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) rettet nogle direkte Henvendelser til mig, specielt begrundede i, at jeg i visse Henseender er knyttet ret stærkt til Andelsbevægelsen. Det ærede Medlem sagde først, at Sparernes Interesser kom i tredje Række, medens det var Eksportforeningen, det først kom an paa. Men deri er jeg ikke enig med det ærede Medlem. Thi det, vi her forhandle, er jo Sparernes Interesser. Det ærede Medlem lyste efter Andelsbevægelsen i Kraft af Kammeratskabet, han udtalte, at den havde holdt sig forlænge tilbage og burde være kommen noget tidligere til Hjælp. Ja, jeg har altid betragtet denne Ulykke nærmest som en Nationalulykke eller en Landsulykke, og saaledes ser Regeringen jo ogsaa paa det. Men saa længe man fra Regeringens Side ikke har fundet, at Forholdene var tilstrækkelig afklarede til, at man kunde gribe ind, tror jeg, at det er god Tid at behjælp Andelsbevægelsen, at den har været for langsom med, hvad den i saa Henseende vilde have Lyst til at gøre. Maa jeg en passant — jeg ønsker ikke at komme nærmere ind paa det — gøre den Bemærkning, at det just ikke er Kammeratskabet mellem disse Institutioner, som Alberti ledede, og andre tilsvarende, som har generet; saa længe den Mand har staaet for Styret. Jeg finder i øvrigt, det er en Fejl af det ærede Medlem at lyse efter Andelsbevægelsen, navnlig af Hensyn til Kammeratskabsfølelsen. Han kunde mindst lige saa godt have lyst efter andre Sparekasser, som ligge inde med disponible Midler, som de have langt lettere ved at faa fat i, end Andelsbevægelsen kan faa fat i sine. Han kunde jo ogsaa have haft Anledning til at lyse efter andre, nemlig Landets Sagførere, der jo ogsaa have deres Organisation, og som ogsaa maa vedkende sig Kammeratskabsfølelsen med den Mand, der stod i Spidsen for disse Foretagender: De danske Sagføreres Organisation kunde passende paa forskellig Maade træde hjælpende til overfor denne Landsulykke, som er forvoldt af en af deres Kolleger og Kammerater, som det

ærede Medlem behagede at udtrykke sig. Det have de ikke gjort, saa Forholdet er for saa vidt lige; maaske Kammeratskabsfølelsen er lige kølig til alle Sider, saa i den Henseende har der jo ikke været nogen stærk Grund for det ærede Medlem til særlig at pege paa Andelsbevægelsen.

I øvrigt er det en Kendsgerning, hvad jeg troede enhver, ikke mindst her i Tinget, var bekendt med, at Andelsselskaber gennem deres Organisationer have erklæret sig villige til, naar Forholdet er opklaret, og det er det knapt endnu, at træde sammen og drøfte, hvad de kunne gøre. At der deri ligger et indirekte Tilsagn om, at de ville gøre noget, er en given Sag. Men jeg vil bede ærede Medlemmer erindre, at vore Andelsselskaber pleje at være ledede paa en parlamentarisk Maade og ikke tage Beslutninger, som de ikke have Hjemmel til. Det er en Ting, som man maa erindre, at det er ikke at løbe til at tage en Beslutning i et Andelsselskab om, at nu tager man Midler ud af Kassen til Formaal, som man ikke har direkte Hjemmel til i Lovene. Men Andelsselskaberne ville til at tage det op, og jeg haaber da ogsaa, det vil kunne lykkes dem.

Inden jeg slutter disse Udtalelser, er der en Ting, jeg vil have Lov til at føje til. Der er fremkommet Udtalelser om, at man ved disse Bestemmelser, som her skulle træffes — med Rette eller Urette, jeg baade haaber og tror, det er med Urette —, ville udviske, for ikke at sige forfuske den Ansvarsfølelse, man umuligt kan undvære i vore selvstyrende Institutioner. Jeg vil derfor reservere mig, at det er en ganske nødvendig og selvfølgelig Ting, som jeg ikke behøver at pointere yderligere, og det ved ethvert Medlem af Tinget, at man altid er vant til at se saaledes paa de selvstyrende Institutioner, at det er Ansvarsfølelsen, der er Saltet, der skal holde Bevægelsen frisk og ren og bidrage til, at man i enhver Henseende, baade moralsk og grundlovmæssigt, har sin Ret og Pligt til at lede disse vore egne Institutioner paa en behørig og forsvarlig Maade.

Formanden: Folketingsmanden for Præstø Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Andreasen: Jeg takker det ærede Medlem for den Udtalelse, han fremkom med nu, som gik ud paa, at der indenfor Andelsbevægelsens forskellige Grene er Villighed til at træde hjælpende til. Jeg